

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО; ПОРІВНЯЛЬНЕ ПРАВОЗНАВСТВО

Боровик А.В.,

*кандидат юридичних наук, доцент,
віце-президент з наукової роботи**Науково-дослідного інституту публічного права*

Ніц С.С.,

*здобувач освітньо-наукового рівня (доктор філософії)**Науково-дослідного інституту публічного права*

УДК 341.4

DOI 10.32782/2663-5666.2024.2.15

РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ НЕУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
У БОРОТБІ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ

Вступ. Слід зауважити, що на рівень злочинності в Україні в останні десятиріччя суттєво впливає діяльність т.з. транскордонних (міжнародних) злочинних угруповань, особливо в сфері легалізації доходів отриманих незаконним шляхом, нелегального переміщення зброї, торгівлі людьми, організації наркотрафіку, нелегальної міграції тощо. Важливе значення для протидії міжнародній злочинності має міжнародне співробітництво між державами та іншими учасниками міжнародних відносин у сфері боротьби із злочинністю. Зокрема, принцип співробітництва держав закріплено у Статуті ООН (1945 р.), Декларації про принципи міжнародного права (1970 р.), Конвенції про права міжнародних договорів (1969 р.), Заключеному акті наради з безпеки та співробітництва в Європі (1975 р.) та ін.

Дослідження ролі міжнародних неурядових організацій у боротьбі зі злочинністю є важливим, оскільки дані організації проводять незалежний аналіз злочинності, допомагають урядам та міжнародним організаціям краще зрозуміти складові аспекти злочинності, впроваджувати більш ефективні стратегії та політику боротьби і попередження злочинності, привертають увагу до певних проблем (зокрема, в сфері торгівлі людьми, корупції, наркотрафіку, інших міжнародних кримінальних правопорушень), сприяють впровадженню нових відповідних законодавчих ініціатив в цій сфері, допомагають жертвам злочинів, часто експериментують з новими підходами та інноваціями у боротьбі зі злочинністю, сприяють підвищенню обізнаності суспільства щодо проблем злочинності та способів її запобігання, стимулюють підвищенню прозорості та підзвітності

національних урядів і правоохоронних органів в сфері боротьби із злочинністю тощо.

У своїх працях питання ролі міжнародних неурядових організацій у боротьбі із злочинністю окремі аспекти досліджували такі науковці, як: А.В. Войціховський (значення міжнародних неурядових організацій у боротьбі зі злочинністю), У. Ільницька (особливості міжнародно-правової суб'єктності неурядових організацій), В.В. Топчій та Т.В. Цуман (міжнародне співробітництво у сфері запобігання злочинності). Слід зауважити, що в більшості випадків досліджується роль та значення міжнародних неурядових організацій, як учасниць міжнародних відносин, в окремих випадках досліджувалася аспекти їх участі у сфері боротьби зі злочинністю.

Метою статті є дослідження ролі міжнародних неурядових організацій у боротьбі із злочинністю.

Виклад основного матеріалу. На думку В.В. Топчій, Т.В. Цуман міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю – це «діяльність держав, їхніх компетентних органів, міжнародних організацій, що ґрунтується на нормах міжнародних договорів та національного законодавства й спрямована на розслідування, кримінальне переслідування, судовий розгляд та запобігання злочинам» [1, с. 67].

Основними напрямками міжнародного співробітництва у боротьбі із злочинністю є: укладання двосторонніх договорів в сфері боротьби зі злочинністю, надання правової допомоги та розробка міжнародних норм і стандартів ефективної боротьби зі злочинністю, регламентування питань міжнародної та національної юрисдикції в сфері боротьби і протидії злочинним

проявам, взаємодія у запобіганні, виявленні та розкритті злочинів.

Важливе значення для міжнародного співробітництва у боротьбі із злочинністю та діяльності кримінального правосуддя мають такі міжнародні організації як: ООН та його окремі структурні підрозділи (Генеральна Асамблея, Рада Безпеки, Міжнародний суд, Секретаріат ООН, Економічна та соціальна рада ООН, Рада з опіки, United Nations Office on Drugs and Crime), Тихоокеанська група щодо боротьби з відмивання грошей, Міжнародна група з розробки фінансових заходів щодо боротьби з відмивання грошей, Міжнародна організація з питань міграції, Міжнародна організація кримінальної поліції, Рада Європи, Організація безпеки співробітництва в Європі, Європол, Інтерпол та ін.

Окремо слід зауважити щодо ролі неурядових міжнародних організацій у міжнародних відносинах, оскільки саме такі організації в межах власної міжнародно-правової суб'єктності впливають на світові політичні процеси на глобальному і регіональному рівні, представляють широкі суспільні інтереси, які виходять за межі окремих держав, здійснюють контроль за виконанням міжнародних конвенцій та угод, проводять тиск на суб'єктів міжнародних відносин, забезпечують оптимізацію міжнародного співробітництва, в т.ч. шляхом аналізу та експертної оцінки різноманітних економічних, соціальних, екологічних, політичних та інших проблем [2, с. 84]. В сфері міжнародної боротьби зі злочинністю міжнародні неурядові організації відіграють важливу роль, з огляду на те, що вони доповнюють зусилля держав та міжнародних урядових організацій в цій сфері та спрямовують свою діяльність на попередження злочинності, підвищення рівня правової освіти, сприяння реабілітації злочинців, захисту прав людини, дослідженню проблемних аспектів кримінального правосуддя, кримінального права та кримінального процесу.

Серед міжнародно-правових актів, які регулюють міжнародно-правовому суб'єктність міжнародних неурядових організацій можна відзначити наступні: Статут ООН, Статут ЮНЕСКО, резолюції ГА ООН, Економічної та соціальної ради ООН, Комітету міністрів Ради Європи, Європейська конвенція щодо визнання правосуб'єктності міжнародних неурядових організацій (1986 р.) та ін. Наприклад, Меморандум Ради Європи «Фундаментальні принципи щодо статусу неурядових організацій в Європі»

(2002 р.) визначає, що міжнародними неурядовими органами є самоврядні організації, які підлягають управлінню з боку органів державної влади, до них відносяться «асоціації, благодійні заклади (charities), фонди (foundations, funds), некомерційні корпорації, товариства і довірчу власність в управлінні (trusts)» [3]. У Статуті ООН у ст. 71 закріплено повноваження Економічної і соціальної ради ООН, щодо консультування із неурядовими організаціями що входить до її повноважень [4].

В межах національних держав правовий статус міжнародні неурядові організації визначається внутрішнім законодавством країн. Наприклад, Конституція України містить декілька положень щодо міжнародних зобов'язань та співпрацю на міжнародному рівні, зокрема, ст. 9 визначає, що чинні міжнародні договори, згоду на які дала Верховна Рада України, є частиною національного законодавства України, а ст. 18 – передбачає, що зовнішня політика України спрямовується на забезпечення національних інтересів і безпеки держави шляхом підтримання мирного і взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства [5]. П.4 ст. 2 Закону України «Про громадські об'єднання» закріплює положення щодо правового статусу міжнародних неурядових організацій – «неурядові організації інших держав, міжнародні неурядові організації (далі – іноземні неурядові організації) діють на території України відповідно до цього та інших законів України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України» [6]. Кримінальний процесуальний кодекс України у Розділі IX визначає основні засади міжнародного співробітництва під час кримінального провадження [7].

Міжнародна неурядова організація – це «об'єднання на постійній основі суб'єктів національного права декількох країн, що має правореалізуючу (функціональну) правосуб'єктність у межах, визначених міжнародним правом, не ставить за мету одержання прибутку та діє згідно з нормами міжнародного права» [8]. На думку У. Ільницької «неурядова міжнародна організація – це організаційно-оформлене, засноване на приватному погодженні некомерційне об'єднання національних організацій, союзів, груп і окремих осіб, що реалізує суспільно-корисні цілі у різних галузях (публічно-правовій, соціальній, політичній, культурній, економічній тощо) та ґрунтується на неурядових угодах» [2, с. 86]. Міжнародні неурядові організації

мають статус юридичних осіб, діють на основі принципів міжнародного права, закріплених у Статуті ООН, сприяють формуванню глобального міжнародного громадянського суспільства та не є суб'єктами міжнародного права, проте виступають учасниками міжнародних відносин.

Ознаками міжнародних неурядових організацій є: некомерційний характер, не використовують та не пропагують ненасильницькі методи, не беруть участь у політичних відносинах з метою досягнення влади, у більшості випадків виступають членськими організаціями, можуть мати неформальний статус або бути наділені правосуб'єктністю, діють на національному, регіональному, субрегіональному та/або міжнародному рівнях, створюються не на підставі міжнародної угоди. У своїй діяльності керуються такими принципами міжнародного права, як: добровільне створення, право на свободу вираження поглядів, обсяг прав та обов'язків відповідає рівню повноважень юридичних осіб, мають право на судовий захист [3].

Серед найбільш впливових міжнародних неурядових організацій які діють в сфері боротьби із злочинністю можна виділити наступні: Міжнародна асоціація кримінального права, Міжнародний кримінальний і пенітенціарний фонд, Міжнародне кримінологічне товариство, Міжнародний рух за реформу пенітенціарної системи, Amnesty International, Human Rights Watch, Transparency International, Міжнародна організація з міграції, International Centre for Missing & Exploited Children, Anti-Slavery International, International Organization for Migration, Penal Reform International та ін.

Основними аспектами ролі міжнародних неурядових організацій в у боротьбі зі злочинністю є:

- незалежне дослідження та аналітика злочинності, включаючи її причини, наслідки та методи боротьби, що сприяє формуванню національними урядами та міжнародними організаціями більш ефективної політики та стратегії боротьби із злочинністю (наприклад, Міжрегіональний науково-дослідний інститут ООН із питань злочинності та правосуддя здійснює дослідження щодо різних аспектів злочинності, включаючи організовану злочинність, тероризм та кіберзлочинність);

- моніторинг порушення прав людини під час вчинення правопорушень, які часто пов'язуються із злочинною діяльністю (Human Rights Watch та Amnesty International здійснюють моніторинг порушення прав людини, в т.ч. і пов'язаних із злочинністю, та публікують відповідні звіти);

- адвокація щодо змін в міжнародному та національному законодавстві і кримінальній політиці для підвищення рівня ефективної боротьби із злочинністю;

- організація компаній з підвищення обізнаності суспільства щодо проблем злочинності та способів їх запобігання, впровадження освітніх програм для підвищення рівня правосвідомості, правової освіти та правового виховання серед громадян (наприклад, Transparency International проводить антикорупційні кампанії та впроваджує освітні програми, які спрямовані на боротьбу з корупцією);

- права допомога, медичні послуги та психологічна підтримка, реабілітація та реінтеграція у суспільство жертв злочинності (наприклад, Міжнародна організація з міграції надає підтримку жертвам торгівлі людьми);

- співпраця з міжнародними та національними правоохоронними органами, зокрема надання експертної допомоги, інформаційних та інших ресурсів для боротьби зі злочинністю (наприклад, Інтерпол співпрацює з такими міжнародними неурядовими організаціями, як International Centre for Missing & Exploited Children, Anti-Slavery International, International Organization for Migration та ін);

- реабілітація та ресоціалізація злочинців шляхом формування та реалізації відповідних програм (наприклад, Penal Reform International впроваджує програми для створення справедливого та ефективного кримінального правосуддя) тощо.

В межах даного дослідження більш детально розглянемо діяльність в сфері міжнародної боротьби зі злочинністю окремих міжнародних неурядових організацій:

1. Міжнародна асоціація кримінального права/Association Internationale de droit penal, заснована у 1924 р (далі -Асоціація) – міжнародна неурядова організація з консультативним статусом при Раді Європи, метою якої є сприяння співробітництву фахівців в сфері кримінального права для розвитку єдиного універсального міжнародного кримінального права та уніфікації кримінального процесу різних країн, дотримання прав людини у кримінальному процесі, протидія міжнародній злочинності [10].

Діяльність Міжнародної асоціації кримінального права спрямована на:

- організацію наукових, конгресів, семінарів та конференцій (зокрема, за участі Вищого

міжнародного інституту кримінально-правових наук щорічно проводяться учбові семінари для науковців та практиків з різних країн);

- публікацію наукових праць (наприклад, щоквартального журналу журналу «Revue Internationale du Droit Maritime/Огляд міжнародного кримінального права»);

- проведення міжнародних курсів (наприклад, на тему «Методи та технічні прийоми, що використовуються суддями для винесення вироків у кримінальних справах» [9]);

- взаємодію з міжнародними організаціями (зокрема, з ООН, ЮНЕСКО, Інтерполом та ін.);

- надання консультативної та експертної допомоги у сфері кримінального права та кримінального процесу (наприклад, в межах діяльності Асоціації було сформована та розвинуто ідею створення міжнародної кримінальної юрисдикції та механізму розслідування міжнародних злочинів в сфері порушення прав людини та винесення судових рішень, на основі даної ідеї в подальшому було створено Міжнародний кримінальний суд [9, с. 7]);

- формуванню та реалізації програм технічної допомоги і співпраці щодо забезпечення і дотримання прав людини в рамках системи кримінального правосуддя в країнах Центральної і Східної Європи, Африки та арабських країнах та ін.

Асоціація має міжнародну структуру з відповідними регіональними відділеннями та національними комітетами, які представляють її інтереси в різних країнах, членами асоціації можуть бути приватні особи (зокрема науковці та професіонали в сфері кримінального права і процесу), а також, юридичні особи (наприклад, університети, дослідницькі центри, які займаються питаннями кримінального права та кримінального процесу).

2. Міжнародний кримінальний і пенітенціарний фонд/International Penal and Penitentiary Foundation (далі – Фонд) – це міжнародна неурядова наукова організація, яка має спеціальний статус в галузі превенції при ООН, об'єднує спеціалістів в галузі кримінального і пенітенціарного права та має за мету дослідження в сфері запобігання злочинності та виправлення правопорушників, сприяння реформам у сфері кримінального правосуддя та пенітенціарної системи на міжнародному рівні, підтримки міжнародної співпраці та обміну знаннями між країнами в даній сфері, шляхом здійснення наукових досліджень, публікацій та навчання. Передісторія створення Фонду – у 1872 р. було створено

Міжнародну пенітенціарну комісію, метою діяльності якої став збір національної статистики пенітенціарних установ і надання рекомендацій щодо тюремної реформи в Європі. Подальша реорганізація відбулася у 1935 р. – в складі Ліги Націй функціонувала Міжнародна пенітенціарна комісія, у 1945 р. – в межах ООН здійснювалася діяльність щодо запобігання злочинності та стандартизації кримінального правосуддя, у 1951 р. було створено Міжнародний кримінальний і пенітенціарний фонд [11].

Діяльність Міжнародного кримінального і пенітенціарного фонду спрямована на:

- проведення досліджень з питань запобігання злочинності та форм поведінки із засудженими;

- організацію конференцій, семінарів, конгресів, колоквиумів, зустрічей та інших заходів з метою обговорення та розробки найкращих практик в сфері здійснення кримінального правосуддя та діяльності пенітенціарних систем;

- публікація дослідницьких матеріалів звітів та рекомендацій для урядів і міжнародних організацій в даній сфері;

- співпраця з міжнародними організаціями, національними урядами та неурядовими організаціями в сфері діяльності кримінального правосуддя та пенітенціарних систем (наприклад, ООН, ЄС, Міжнародною асоціацією кримінального права, Європолом, Міжрегіональним науково-дослідним інститутом ООН з питань злочинності і правосуддя, Європейським комітетом з проблем злочинності ін.).

Висновки. Міжнародне співробітництво в сфері боротьби зі злочинністю полягає у співпраці учасників міжнародних відносин, що ґрунтується на нормах міжнародного права, двосторонніх договорів і національного законодавства та має на меті розслідування кримінальних правопорушень, кримінальне переслідування злочинців та боротьбу із злочинністю. В сфері міжнародної боротьби зі злочинністю міжнародні неурядові організації відіграють важливу роль, оскільки вони доповнюють зусилля держав та міжнародних урядових організацій в цій сфері та спрямовують свою діяльність на попередження злочинності, підвищення рівня правової освіти, сприяння реабілітації злочинців, захисту прав людини, дослідженню проблемних аспектів кримінального правосуддя, кримінального права та кримінального процесу. Діяльність міжнародних неурядових організацій в т.ч. і в сфері боротьби зі злочинністю, регулюється системою міжнародно-правових

актів та актами національного законодавства. Міжнародних неурядових організацій мають некомерційний характер, не використовують та не пропагують ненасильницькі методи, не беруть участь у політичних відносинах з метою досягнення влади, є членськими організаціями, можуть мати неформальний статус або бути наділені правосуб'єктністю, діють на національному, регіональному, субрегіональному та/або міжнародному рівнях, створюються не на підставі міжнародної угоди, у своїй діяльності керуються принципами міжнародного права. Найбільш впливовими міжнародними неурядовими організаціями які діють в сфері боротьби із злочинністю є: Міжнародна асоціація кримінального права, Міжнародний кримінальний і пенітенціарний фонд, Міжнародне кримінологічне товариство, Міжнародний рух за реформу пенітенціарної системи, Amnesty International, Human Rights Watch, Transparency International, Міжнародна організація з міграції, International Centre for Missing & Exploited Children, Anti-Slavery International, International Organization for Migration, Penal Reform International та ін.

Основними аспектами ролі міжнародних неурядових організацій в у боротьбі зі злочинністю є: незалежне дослідження та аналітика злочинності, моніторинг порушення прав людини під час вчинення правопорушень, адвокація змін в даній сфері у міжнародному та національному законодавстві і кримінальній політиці, організація компаній з підвищення обізнаності суспільства щодо проблем злочинності та способів їх запобігання, реабілітація та реінтеграція у суспільство жертв злочинності, надання експертної допомоги, інформаційних та інших ресурсів для боротьби зі злочинністю, реабілітація та ресоціалізація злочинців та ін.

Актуальними напрямками подальших досліджень ролі міжнародних неурядових організацій в сфері боротьби із злочинністю вбачається у сфері запобігання воєнними злочинам та при-

тягнення винних осіб до кримінальної відповідальності, які вчинили такі кримінальні правопорушення в ході російсько-української війни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Топчій В.В., Цуман Т.В. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання злочинності. *Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика)*. Вип. 4–5 (8–9) 2017. С. 66-70.
2. Ільницька У. Особливості міжнародно-правової суб'єктності неурядових організацій. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. Випуск 24, 2012. С. 84-91. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/38126/15-Ilnytska.pdf?sequence=1> (дата звернення: 18.04.2024)
3. Фундаментальні принципи щодо статусу неурядових організацій в Європі: Меморандум Ради Європи, 2002 р. URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id135022> (дата звернення: 11.04.2024)
4. Статут ООН від 25.06.1945 р. URL: https://unic.un.org/aroundworld/unics/common/documents/publications/uncharter/UN%20Charter_Ukrainian.pdf (дата звернення: 17.04.2024)
5. Конституція України від 26.06.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#n4194> (дата звернення: 07.04.2024)
6. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17?find=1&text=%D0%BC%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD#Text> (дата звернення: 10.04.2024)
7. Кримінальний процесуальний кодекс України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#n4210> (дата звернення: 18.04.2024)
8. Міжнародна неурядова організація. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/1504/1/Tarasov_470_471.pdf (дата звернення: 15.04.2024)
9. Войціховський А.В. Міжнародні неурядові організації у боротьбі зі злочинністю. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/1f7d72a3-7b17-4aa7-83a2-99f7af56c1d1/content> (дата звернення: 12.04.2024)
10. Міжнародна асоціація кримінального права. URL: <https://cyclop.com.ua/content/view/1182/58/1/14/> (дата звернення: 16.04.2024)
11. International Penal and Penitentiary Foundation. URL: <https://www.ipppf-fipp.org/> (дата звернення: 17.04.2024)

Боровик А.В., Ніц С.С. РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ НЕУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У БОРОТБІ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ

У статті здійснено дослідження ролі міжнародних неурядових організацій у боротьбі із злочинністю. Зауважено, що міжнародне співробітництво в сфері боротьби зі злочинністю полягає у співпраці учасників міжнародних відносин, що ґрунтується на нормах міжнародного права, двосторонніх договорів і національного законодавства та має на меті розслідування кримінальних правопорушень, кримінальне переслідування злочинців та боротьбу із злочинністю. Визначено, що в сфері міжнародної боротьби зі злочинністю міжнародні неурядові організації відіграють важливу роль, оскільки вони доповнюють зусилля держав та міжнародних урядових організацій в цій сфері та спрямовують свою діяльність на попередження злочинності, підвищення рівня правової освіти, сприяння реабілітації злочинців, захисту прав людини, дослідженню проблемних аспектів кримінального правосуддя, кримінального права та кримінального процесу. Обґрунтовано, що діяльність міжнародних неурядових організацій в т.ч. і в сфері боротьби зі

злочинністю, врегульовується системою міжнародно-правових актів та актами національного законодавства. Підкреслено, що міжнародні неурядові організації мають некомерційний характер, не використовують та не пропагують ненасильницькі методи, не беруть участь у політичних відносинах з метою досягнення влади, є членськими організаціями, можуть мати неформальний статус або бути наділені правосуб'єктністю, діють на національному, регіональному, субрегіональному та/або міжнародному рівнях, створюються не на підставі міжнародної угоди, у своїй діяльності керуються принципами міжнародного права. Визначено, що основними аспектами ролі міжнародних неурядових організацій в у боротьбі зі злочинністю є: незалежне дослідження та аналітика злочинності, моніторинг порушення прав людини під час вчинення правопорушень, адвокація змін в даній сфері у міжнародному та національному законодавстві і кримінальній політиці, організація компаній з підвищення обізнаності суспільства щодо проблем злочинності та способів їх запобігання, реабілітація та реінтеграція у суспільство жертв злочинності, надання експертної допомоги, інформаційних та інших ресурсів для боротьби зі злочинністю, реабілітація та ресоціалізація злочинців та ін.

Ключові слова: міжнародні неурядові організації, міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю, злочинність.

Borovyk A.V., Nits S.S. THE ROLE OF INTERNATIONAL NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS IN FIGHTING CRIME

The article examines the role of international non-governmental organizations in the fight against crime. It is noted that international cooperation in the field of fighting crime consists in the cooperation of participants in international relations, which is based on the norms of international law, bilateral treaties and national legislation and aims to investigate criminal offenses, prosecute criminals and fight crime. It was determined that in the field of international crime fighting, international non-governmental organizations play an important role, as they complement the efforts of states and international governmental organizations in this area and direct their activities to crime prevention, raising the level of legal education, promoting the rehabilitation of criminals, protecting human rights, research problematic aspects of criminal justice, criminal law and criminal process. It is justified that the activities of international non-governmental organizations, including and in the field of fighting crime, is regulated by the system of international legal acts and acts of national legislation. It is emphasized that international non-governmental organizations have a non-commercial nature, do not use and promote non-violent methods, do not participate in political relations with the aim of gaining power, are membership organizations, may have an informal status or be endowed with legal personality, act at the national, regional, subregional and/or international levels, are not created on the basis of an international agreement, their activities are guided by the principles of international law. It was determined that the main aspects of the role of international non-governmental organizations in the fight against crime are: independent research and analysis of crime, monitoring of human rights violations during the commission of offenses, advocacy of changes in this area in international and national legislation and criminal policy, organization of awareness raising companies society regarding crime problems and ways to prevent them, rehabilitation and reintegration into society of victims of crime, provision of expert assistance, informational and other resources to fight crime, rehabilitation and resocialization of criminals, etc.

Key words: international non-governmental organizations, international cooperation in the fight against crime, crime.